

Hlas českých potravinářů je v Bruselu slyšet. Potravinářská komora ČR bude i letos pokračovat v aktivním spoluutváření unijních pravidel i předpisů v Česku

25.2.2026 - Marek Zemánek | Potravinářská komora ČR

Potravinářská komora ČR nepolevuje v ochraně českých výrobců. I v letošním roce bude pokračovat v aktivním spoluutváření předpisů Evropské unie. Cílem je hájit zájmy tuzemských firem přímo v Bruselu ještě dříve, než nová nařízení vstoupí v platnost a předcházet tak zbytečné byrokracii a vícenákladům, které negativně dopadají na konkurenceschopnost evropských podniků a zvyšují tlak na ceny potravin. Mezi klíčová témata roku patří zejména regulace obalů, problematika potravinového odpadu, nařízení proti odlesňování a náročný ESG reporting.

Komora ke každé vznikající legislativě EU přistupuje konstruktivně a s cílem hledat funkční řešení. Zásadním problémem však zůstává časté odtržení návrhů Evropské komise od reality každodenního provozu firem. Pokud jsou normy tvořeny bez hlubší znalosti výrobní praxe, hrozí, že v reálném prostředí nebudou aplikovatelné a namísto deklarovaného přínosu způsobí pouze neúčelnou administrativní a finanční zátěž.

Nařízení EU o obalech a obalových odpadech

Komora se staví proti plošným zákazům některých typů obalů a prosazuje alespoň možnost spotřebovat zásoby, které již firmy mají na skladech. Potravinářské podniky je totiž z důvodu úspor nakupují ve velkém předstihu a potřebují záruku, že je budou moci využít i po nabytí účinnosti legislativy. Aktuálním úspěchem, kterého se podařilo dosáhnout i díky intenzivnímu tlaku Potravinářské komory ČR, je pravděpodobné schválení výjimky pro strečové fólie v distribuci potravin. Původní návrh totiž požadoval, aby 40 % přepravních obalů bylo znovu použitelných, což by v praxi znamenalo faktický zákaz jednorázových fólií. Komora upozorňuje, že takový zákaz postrádá logiku, strečové fólie jsou již dnes efektivně recyklovány a jejich náhrada je technologicky i ekonomicky nerealistická.

„Je zcela nereálné, abychom fixaci zboží na paletách řešili například kartonem. Strečová fólie funguje jako neprostupný bezpečnostní štít, který chrání potraviny před kontaminací i poškozením při přepravě. Nahrazení fólií kartonem by navíc vedlo k extrémnímu nárůstu spotřeby papíru, což jde přímo proti smyslu celého nařízení o omezování odpadů,“ řekl generální ředitel Polabských mlékáren Pavel Vybíral.

Směrnice o potravinovém odpadu

Povinný cíl snížit do roku 2030 potravinový odpad ve výrobě o 10 % považuje Komora za nereálný. Mnoho podniků již provozuje vysoce efektivní systémy s minimální chybovostí, kde je prostor pro další úspory fakticky vyčerpán. Snaha o razantní snížení potravinového odpadu by zde byla ekonomicky kontraproduktivní a vedla by k nepřiměřené zátěži bez reálného přínosu. Komora proto požaduje revizi metodiky a nastavení cílů na základě ověřitelných dat, nikoliv pouhých odhadů či nejednotných koeficientů. Skutečný potenciál pro omezení plýtvání se totiž nachází primárně v gastronomii a u koncových domácností, nikoliv v moderních výrobních provozech.

„Většina vedlejších živočišných produktů z mlékárenské výroby, jako jsou syrovátka či podmásli, není likvidována, ale v rámci oběhového hospodářství se dále zpracovávají nebo jsou zkrmovány hospodářským zvířatům. Dopady na životní prostředí jsou v tomto případě minimální. Do kafilerii putují jenom odstředivkové kaly, které tvoří zanedbatelnou část, maximálně desetiny procent celkového objemu,“ uvedl jednatel Mlékárny Polná Miloš Kvasnička.

Nařízení proti odlesňování

K nedávnému odkladu sporné legislativy významně přispěla i Potravinářská komora ČR. Nařízení má zajistit, aby vybrané komodity nepřispívaly ke globálnímu úbytku lesů. Komora však při přímých jednáních s Evropskou komisí opakovaně upozorňovala na nereálnost požadavků v evropském kontextu. V samotné Unii totiž k významnému kácení lesů za účelem zemědělské produkce nedochází a v Česku naopak plochy lesů přibývají. Komise má nyní do konce dubna předložit zprávu o možnostech zjednodušení celého procesu. V této souvislosti Komora prosazuje zavedení specifické kategorie zemí se „zanedbatelným rizikem“. U nich by měly být administrativní nároky na firmy výrazně zredukovány.

„Na vývoji cen vidíme v přímém přenosu, jak destruktivní dopad může mít špatně připravená legislativa. Ceny sóji na světových burzách začaly prudce stoupat jen kvůli blížícímu se termínu platnosti nařízení, a to ještě dříve, než se reálně začalo uplatňovat. Je to jasný důkaz, že nerealistické požadavky v konečném důsledku zaplatí spotřebitel ve vyšších cenách potravin,“ upozornil předseda představenstva Spolku pro komodity a krmiva Zdeněk Kubiska.

ESG reporting

Nová pravidla pro reporting o udržitelnosti (CSRD) a náležitou péči (CSDDD) přinášejí zásadní zúžení okruhu povinných firem. I díky společnému tlaku potravinářských komor a svazů z celé Unie se reportování nově týká pouze největších podniků. Klíčovou změnou je také citelné snížení administrativní zátěže, firmy již nemusí komplexně mapovat celý dodavatelský řetězec, ale soustředí se na rizikové oblasti a přímé partnery. Cílem těchto úprav je zabránit nekontrolovanému přelévání byrokratických povinností na malé a střední podniky. Potravinářská komora požaduje, aby byl v dodavatelsko-odběratelském řetězci pro menší podniky používán rozsah reportingových povinností, který v žádném případě nepřekročí požadavky dobrovolného standardu pro malé a střední podniky.

„Odmítám, aby se z našich podniků stávaly ‘továrny na papíry’. Potravinářům musíme uvolnit ruce, aby se mohli soustředit na samotnou výrobu a investice do modernizace, nikoliv na nekonečnou byrokracii,“ doplnil majitel firem Maso uzeniny Písek a Maso uzeniny Polička Čestmír Motejzík.

Stop goldplatingu a nerealistickým cílům

Velkou hrozbu pro potravinářský sektor v současnosti představují nerealistické cíle zaváděné bez předchozích odborných konzultací či dopadových studií. Komora v této souvislosti upozorňuje, že odmítání nesplnitelných požadavků neznamena rezignaci na ekologii, ale snahu o zachování konkurenceschopnosti evropské výroby. České podniky se k udržitelnosti hlásí aktivně – investují do energetických úspor, instalují fotovoltaiky a automatizují provozy. Přehnaně ambiciózní regulace však nesou riziko útlumu domácí produkce, což by vedlo k nebezpečné závislosti Evropy na dovozu potravin ze třetích zemí s výrazně nižšími ekologickými standardy.

Klíčovým požadavkem pro stabilitu trhu je proto zamezení takzvanému goldplatingu, tedy přidávání dalších požadavků nad rámec předpisů EU při zavádění evropských předpisů v ČR. Implementace evropských předpisů do českého práva musí probíhat co nejjednodušší cestou, bez přidávání dalších národních požadavků, které by české výrobce znevýhodňovaly v souboji s unijní i mimounijní

konkurencí.

Marek Zemánek

Tiskový mluvčí a vedoucí tiskového oddělení Potravinářské komory ČR

<https://www.foodnet.cz/cs/aktuality/10841-hlas-ceskych-potravinaru-je-v-bruselu-slyset-potravinarska-komora-cr-bude-i-letos-pokracovat-v-aktivnim-spoluutvareni-unijnich-pravidel-i-predpisu-v-cesku>